

SÄRKÄNSALMEN KALASATAMAN ALUEEN LUONTOSELVITYS

Sisällys

1. JOHDANTO	3
2. MENETELMÄT	3
2.1 KASVILLISUUS- JA LUONTOTYYPPIKARTOITUS.....	4
2.2 LIITO-ORAVAKARTOITUS	4
2.3 LINNUSTOKARTOITUS	4
2.4 LEPAKKOINVENTOINTI	5
3. TULOKSET	5
3.1 YLEISTÄ.....	5
3.2 BIOTOOPPIKUVIOT	5
3.3. LINNUSTO.....	9
3.4 LEPAKOT.....	9
3.5 MUU LAJISTO.....	10
3.6 JOHTOPÄÄTÖKSET.....	10
4. KIRJALLISUUS	10

Liite 1. Särkäsalmen kalasataman alueen biotooppikuviointi ja luontohavainnot.

Kannen kuva: Näkymä Särkäsalmelle kalasataman eteläpuoleiselta rantakalliolta

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhensaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602

1. JOHDANTO

Naantalin kaupunki tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä luontoselvityksen Särkäsalmen länsirannalla sijaitsevalta kalasataman alueelta. Selvityksen laati FM (biologi) Turka Korvenpää.

Selvityksen maastotyöt suoritettiin touko-elokuussa 2017. Työn tarkoituksena oli selvittää alueen luontoarvoja, ja arvioida niiden vaikutusta maankäyttöön. Työ sisälsi seuraavat osiot:

- kasvillisuuskartoitus käsittäen yleispiirteisen inventoinnin ja mahdolliset huomionarvoiset lajit
- yleispiirteinen arvio alueen linnustollisesta merkityksestä
- uhanalaisten eläin- ja kasvilajien elinympäristöt
- luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien elinympäristöt
- luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset suojellut luontotyypit
- vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiset pienvesikohteet
- metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt
- Suomessa uhanalaiset luontotyypit
- valtakunnalliset METSO-kriteerit täyttävät metsäkuviot
- luonnon monimuotoisuuden tai maisemallisten arvojen säilymisen kannalta arvokkaat kohteet
- erikoiset luonnonmuodostumat ja niiden yhdistelmät

2. MENETELMÄT

Ennen maastotöiden aloittamista tarkasteltiin maastokarttoja ja ilmakuvia. Lisäksi tarkastettiin Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään uhanalaisten lajien esiintymärekisteriin (Hertta) tallennetut havainnot.

Yksityispihat rajattiin selvityksen ulkopuolelle. Maastotyössä alue käytiin huolellisesti läpi käytännössä useaan kertaan, sillä eri maastotyövaiheet suoritettiin osittain eri aikaan. Näin todennäköisyys havaita esimerkiksi harvinaisia putkilokasveja oli suurempi kun maastossa liikuttiin kasvukauden eri vaiheissa. Maastossa tehdyt havainnot merkittiin työkartoille paikantaen ne GPS-laitteella sekä kirjoitettiin muistiinpanot. Mielenkiintoisista lajihavainnoista sekä mm. lepakoille sopivista päiväpiiloista merkittiin muistiin GPS:n ilmoittamat koordinaatit. Parhaimmillaan näin päästiin muutaman metrin ja huonoimmillaan noin kymmenen metrin sijaintitarkkuuteen. Maastossa otettiin runsaasti digitaalisia valokuvia, jotka on luovutettu Naantalin kaupungin käyttöön. Alla on kuvattu tarkemmin eri työvaiheiden työmenetelmät ja esitetty eri työvaiheiden ajoittuminen. Lisäksi ranta-alueilla kartoitettiin viitasammakon esiintymistä lajin kutuaikaan kolmena yönä (11.-12.5., 13.-14.5. ja 17.-18.5.). Viitasammakkokartoitus ajoitettiin hieman tavallista myöhempään, sillä lajin kutu oli varsin kylmän kevään vuoksi tavallista myöhäisemmässä.

2.1 KASVILLISUUS- JA LUONTOTYYPPIKARTOITUS

Alue jaettiin kasvillisuudeltaan ja luontotyypiltään yhtenäisiin biotooppikuvioihin. Samalla arvioitiin, kuuluuko biotooppikuvio johonkin alla luetelluista kategorioista:

- luonnonsuojelulain 29 §:n mukainen suojeltu luontotyyppi
- vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen pienvesikohde
- metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö
- Suomessa uhanalainen luontotyyppi
- valtakunnalliset METSO-kriteerit täyttävä metsäkuvio
- luonnon monimuotoisuuden tai maisemallisten arvojen säilymisen kannalta arvokas kohde
- erikoinen luonnonmuodostuma tai niiden yhdistelmä

Tämän jälkeen kustakin kuvioista laadittiin yleiskuvaus. Yleiskuvaus sisältää tyypillisesti kuvauksen alueen mahdollisesta puustosta ja sen luonnontilaisuudesta sekä runsaimmista putkilokasvilajeista. Mikäli kuviolla kasvaa harvinaisia tai muuten huomionarvoisia kasvilajeja, mainitaan nämä myös yleiskuvauksessa. Uhanalaisista ja silmälläpidettävistä lajeista tai muuten erityisen merkittävistä havainnoista otettiin muistiin tarkat koordinaatit. Lopuksi arvioitiin luonnoltaan arvokkaille kohteille annettavia maankäyttösuosituksia. Varsinainen kasvillisuus- ja luontotyyppikartoitus suoritettiin 7.8. ja 8.8. erikseen tätä tarkoitusta varten tehdyillä maastokäynneillä, mutta kasvillisuutta ja luontotyyppejä havainnoitiin myös muun maastotyön yhteydessä.

2.2 LIITO-ORAVAKARTOITUS

Kaikki liito-oravalle mahdollisesti sopivat metsäkuviot käytiin huolellisesti läpi samoina päivinä linnustokartoituksen kanssa linnuston kartoittamisen jälkeen. Tällaisia metsäkuvioita ovat kaikki varttuneet ja keski-ikäiset metsät kalliomänniköitä lukuun ottamatta. Taimikoissa liito-orava ei pysyvämmiin viihdy, vaikka voikin niiden kautta toisinaan liikkua. Maastossa etsittiin merkkejä liito-oravan esiintymisestä. Näitä merkeistä tavallisimpia ovat suurten haapojen tai kuusten tyviltä tyypillisesti löytyvät papanat sekä virtsaamisjäljet puiden rungoilla. Liito-oravan esiintymisestä kertovia merkkejä ei löydetty.

2.3 LINNUSTOKARTOITUS

Linnusto kartoitettiin kolmena aamua klo 6-10 välisenä aikana. Kartoituspäivät olivat 28.5., 30.5. ja 17.6. Sää oli kaikkina kartoituspäivinä poutainen, melko lämmin ja tyyni tai heikkotuulinen eli olosuhteet olivat hyvät. Maastotyömenetelmänä käytettiin kartoituslaskentaa. Yleisten lajien revierejä ei merkitty kartoille, vaan näistä lajeista kirjattiin muistiin ainoastaan esiintyminen alueella. Sen sijaan kaikki uhanalaisista, silmälläpidettävistä, harvinaisista tai EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeista tehdyt havainnot merkittiin kartalle. Lisäksi käytiin kuuntelemassa yölaulajia kolmena yönä kesäkuussa (3.-4.6., 14.-15.6. ja 17.-18.6.)

2.4 LEPAKKOINVENTOINTI

Lepakkoinventointi koostui kahdesta osasta. Muun maastotyön ohessa etsittiin lepakoille sopivia talvehtimispaikkoja ja päiväpiiloja. Näitä ovat mm. kalliojyrkänteiden onkalot ja raot, vanhat maakellarit sekä puiden kolot. Kaikista löydetystä paikoista mitattiin koordinaatit GPS -laitteella, ja ne merkittiin lisäksi kartalle. Lepakkoja havainnointiin kolmena yönä heinä-elokuussa detektorin avulla (Pettersson D240X). Kartoitusyöt olivat 17.-18.7, 11.-12.8. ja 25.-26.8. Lisäksi lepakkoja havainnointiin detektorilla myös yölaulajakuunteluiden yhteydessä. Kaikki lepakoista saadut havainnot merkittiin maastossa lajeittain kartalle, jonka jälkeen tehtiin tulkinta alueella liikkuneiden lepakoiden yksilömääristä lajeittain sekä arvio alueen merkityksestä lepakoille.

3. TULOKSET

3.1 YLEISTÄ

Särkängsalmen kalasataman alue sijaitsee Särkängsalmen länsirannalla. Se rajoittuu idässä Särkängsalmeen, pohjoisessa ja lännessä Rymättylängtiehen ja etelässä Järvensuun pohjoispuoliseen metsäalueeseen. Kalasatama varasto- ja muine rakennuksineen sijaitsee heti Rymättylängtien eteläpuolella. Muuten selvitysalue koostuu pääasiassa mäntyvaltaisista kallioisista metsistä. Lisäksi siellä on muutamia pientaloja sekä paikallisteitä ja alueen eteläosassa peltoa. Särkängsalmen rannalla levittäytyy melko vankka mutta kapeahko ruovikko.

3.2 BIOTOOPPIKUVIOT

1. Maamassojen läjitysalue. Kuviolla kasvaa runsaasti juolavehnää (*Elymus repens*), jonka ohella kasvustoon kuuluvat mm. mäkimeirami (*Origanum vulgare*), pujo (*Artemisia vulgaris*), vuohenkello (*Campanula rapunculoides*), kissankello (*C. rotundifolia*), sarjakeltano (*Hieracium umbellata* -ryhmä), isomaksaruoho (*Sedum telephium*), keltamaksaruoho (*S. acre*), hopeahanhikki (*Potentilla argentea*), jänönapila (*Trifolium arvense*), pölkkynuoho (*Arabis glabra*) ja keltamataralta (*Galium verum*) ulkonaisesti vaikuttava matara, joka lienee kelta- ja paimenmataran (*G. album*) risteymää.
2. Kapea tuoreen kankaan metsäkaistale Rymättylängtien varressa. Pääasiassa kuusista ja männyistä koostuva puusto on varttunutta ja harvaa. Sekapuuna kasvaa hieman koivua. Myös nuorempaa puustoa esiintyy jonkin verran. Kuviolla on matalia puustoisia kallioita, joilla tavataan mm. kanervaa (*Calluna vulgaris*). Muualla kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti mustikkaa (*Vaccinium myrtillus*), ja kuviolla esiintyy myös esim. sananjalkaa (*Pteridium aquilinum*), metsälauhaa (*Deschampsia flexuosa*) ja oravanmarjaa (*Maianthemum bifolium*).
3. Tiheä, puustoltaan melko varttunut tervaleppälehto (Kuva 1), jossa kasvaa sekapuuna harmaaleppää. Kuvion länsiosan rinteillä on myös kuusta. Pensaskerroksessa tavataan mm. vuorijalavan taimia, punaherukkaa ja tuomea. Lehto on ojituksen ja myös maantien ojien sekä ympäröivän maankäytön vuoksi selvästi kuivunut. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti käenkaalia (*Oxalis acetosella*), jonka lisäksi lajistoon kuuluvat mm. hiirenporras (*Athyrium filix-*

femina), jänönsalaatti (*Mycelis muralis*), metsäalvejuuri (*Dryopteris carthusiana*) ja nokkonen (*Urtica dioica*). Sammallaajistoon lukeutuu kantohohtosammal (*Herzogiella seligerii*). Ojituksen vuoksi lehdon luonnontila on niin paljon muuttunut, ettei se enää täytä metsälakikohteen eikä Metso-kohteen kriteerejä.

Kuva 1. Kuvio 3 on kuivunutta tervaleppälehtoa Rymättylätien varressa.

4. Kalasatama rakennuksineen, sorakenttineen ja varastoalueineen. Rymättylätien lähellä on paikoin nuorta puustoa ja kuolleiden isojen havupuiden ryhmä. Kuvion kasvistoon kuuluvat mm. kissankello, maitohorsma (*Epilobium angustifolium*), ketohanhikki (*Potentilla anserina*), nuokkukohokki (*Silene nutans*), ahopukinjuuri (*Pimpinella saxifraga*) ja metsäapila (*Trifolium medium*).
5. Karu kalliomännikkö, jonka vallitseva puusto on melko vanhaa. Kallioilla kasvaa myös paljon männyn taimia ja hieman katajaa. Kallion sivussa kuvion luoteisreunalla on jokunen iso haapa, ja niiden lähellä paljon haavan taimia. Eräässä järeässä haavassa on lepakoiden päiväpiiloksi sopiva kolo. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti metsälauhaa ja puolukkaa (*Vaccinium vitis-idaea*), joiden lisäksi kuviolla tavataan mm. kallioimarretta (*Polypodium vulgare*), kanervaa ja variksenmarjaa (*Empetrum nigrum*). Kalliomännikön puusto on liian tiheää ja nuorta, jotta kuvio täyttäisi metsälakikohteen tai Metso -kohteen määritelmän. Lisäksi lahoppuuta esiintyy hyvin niukasti.
6. Kallioinen varttunut mäntymetsä (Kuva 2), josta löytyi yksi kelo. Kuviolla on paljon haavan taimia. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti puolukkaa, minkä lisäksi kasvistoon kuuluvat mm. kanerva, variksenmarja, mustikka ja metsälauha.
7. Tuoreen kankaan varttunut kangasmetsä, jonka pääpuulaji on mänty. Sekapuina kasvaa kuusta ja koivua sekä vähän nuorta haapaa. Lossintien viereisen sähkölinjan lähellä on nuorta lehtipuustoa (mm. raitaa ja koivua). Kenttäkerroksessa tavataan mm. sananjalkaa, mustikkaa ja puolukkaa.

Kuva 2. Kuviolla 6 kasvaa varttunutta mäntymetsää.

8. Varttunut mäntyvaltainen tuore kangasmetsä, jossa sekapuina kasvaa koivua ja kuusta. Tämän harventamatta jääneen talousmetsän puustossa on eri-ikäisrakenteisuutta, ja puuston tiheyden vuoksi kenttä- ja pohjakerros ovat kuviota halkovan tieuran itäpuolella heikosti kehittyneitä ja maanpinta karikkeinen. Sen sijaan uran länsipuolella kasvaa rehevää mustikkavarvikkoa. Lahopuuta ei ole käytännössä lainkaan. Kuvion kasvistoon kuuluvat mustikan ohella mm. sananjalka ja metsäimarre (*Gymnocarpium dryopteris*).
9. Varttunut männikkö, jonka puustossa on eri-ikäisrakenteisuutta. Kuviolla on myös muutamia keloja ja jonkin verran katajaa. Mäen laella sijaitsee kapea puuton kalliolaikku. Kuviolla kasvaa runsaasti puolukkaa ja metsälauhaa, joiden lisäksi lajistoon kuuluvat mm. kielo (*Convallaria majalis*), sananjalka, mustikka, kanerva, sianpuolukka (*Arctostaphylos uva-ursi*), kallioimarre ja variksenmarja sekä avokallion reunoilla mäkitervakko (*Lychnis viscaria*) ja ulkoisesti keltamataralta näyttävää matara. Kuvion eteläreunalla sijaitsee jyrkkä leikkausrinne, jossa esiintyy runsaasti sianpuolukkaa sekä mm. mäkitervakkoa, huopakeltanoa (*Pilosella* sp.), kissankelloa ja keltamataralta näyttävää mataraa. Kuviolla havaittiin töyhtötiainen. Mäen laki on maisemallisesti merkittävä, sillä se näkyy Särkäsalmelle.
10. Kapea kivikkoinen tervalepikko kallion alla merenrannassa.
11. Tuore kangasmetsä, jossa kookkaiden siemenpuumäntyjen alla kasvaa tiheää nuorta lehtipuustoa – mm. haapaa ja pihlajaa. Kenttäkerroksessa tavataan esim. sananjalkaa sekä runsaasti mustikkaa.
12. Puuton, mereen jyrkästi viettävä, korkea rantakallio. Kalliolla kasvavat mm. tummaraunioinen (*Asplenium trichomanes*), kalliokielo (*Polygonatum odoratum*), isomaksaruoho, haisukurjenpolvi (*Geranium robertianum*), kallioimarre, metsälauha, karvakiviyrtti (*Woodsia ilvensis*), mäkitervakko, keltamataralta näyttävä matara sekä silmälläpidettävä kissankäpälä (*Antennaria dioica*). Kallio on maisemallisesti merkittävä, sillä se näkyy hyvin Särkäsalmelle ja sieltä

- avautuu komeita näköaloja. Kallio olisi hyvä jättää rakentamatta paitsi kissankäpälesiintymän myös maisemallisen merkityksensä takia.
13. Nuori tuoreen kankaan paikoin kivikkoinen kuusi-mänty-koivumetsä. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti mustikkaa, jonka lisäksi lajistoon kuuluvat mm. sananjalka, puolukka ja metsälauha.
 14. Tuore kangasmetsä, jossa harvassa kasvavien kookkaiden mäntyjen alla on nuorta mäntyä, kuusta ja koivua. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti mustikkaa, minkä lisäksi kasvistoon lukeutuvat mm. sananjalka ja puolukka.
 15. Tuore kangasmetsä, jossa kasvaa melko varttunutta mäntyä, kuusta ja koivua. Kuviolla tavataan runsaasti mustikkaa, minkä lisäksi siellä esiintyy mm. sananjalkaa ja metsälauhaa.
 16. Ranta-alue. Kuviolla sijaitsee pumppaamo ja rannansuuntainen avoin kaistale maahan kaivetun vesihuoltoverkostoon kuuluvan putkiston kohdalla. Kaistaleella kasvaa matalaa melko kuivien joutomaiden ym. vastaavien kasvupaikkojen lajistoa kuten hopeahanhikkia, ahomansikkaa (*Fragaria vesca*), ahopukinjuurta ja keltamataralta näyttävää mataraa. Kuvion pohjoisosassa on tiheää sekametsää ja putkistolinjan ja rannan välissä kapea metsäkaistale. Rantavedessä kasvaa tiheää ruovikkoa muutaman kymmenen metrin levyisenä vyöhykkeenä. Ruovikko ulottuu hyvin lähelle rantapuustoa siten, että väliin jää varsin kapea kaista korkeakasvuista merenrantakasvistoa (mm. mesiangervoa (*Filipendula ulmaria*), peltopillikettä (*Galeopsis bifida*), juolavehnää ja peltopähkämöä (*Stachys palustris*)).
 17. Harvapuustoinen lehtomainen kuvio. Ylärinteessä kasvaa suuria mäntyjä ja rannalla kapealti tervaleppää. Tervaleppien alla esiintyy tuomea ja ranta-alpea (*Lysimachia vulgaris*) sekä runsaasti kurjenmiekkää (*Iris pseudacorus*) ja mesiangervoa. Kauempana rannasta kasvaa mm. rönsyleinikkiä (*Ranunculus repens*), keltamo (*Chelidonium majus*) ja maitohorsmaa. Rantavedessä on ruovikkoa.
 18. Tuoreen kankaan harvapuustoinen varttunut männikkö. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti mustikkaa, jonka lisäksi kuviolla tavataan mm. metsälauhaa, puolukkaa ja sananjalkaa. Pellon kulmaukseen on kaivettu pieni, vielä niukkakasvinen, kasteluvesilampi, jossa esiintyy esim. uistinvitaa. Lampi voisi sopia viitasammakon kutupaikaksi.
 19. Varttunut harvapuustoinen, kallioinen männikkö, jossa on melko paljon männyn taimia. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti puolukkaa, jonka lisäksi lajistoon kuuluu mm. kanerva.
 20. Siemenpuuasentoon hakattu kallioinen männikkö. Siemenpuiden alle on jo ehtinyt kasvaa useamman metrin korkuista, tiheydeltään vaihtelevaa, taimikkoa, jossa on paljon koivua, mutta myös mm. mäntyä ja haapaa. Kenttäkerroksessa esiintyvät runsaina metsälauha, puolukka ja sananjalka.
 21. Melko nuorta ja tiheää kuusi-mänty-koivumetsää kasvava tuore kangas. Kenttäkerroksessa on runsaasti mustikkaa, jonka lisäksi kuviolla tavataan mm. kevätpiippoa (*Luzula pilosa*), vanamo (*Linnaea borealis*) ja metsälauhaa.
 22. Metsittynyt pelto, jonka pohjoispäässä sijaitsee pieni kallioinen kumpare. Kumpareen sivulla on kookas tammi. Muuten kuviolla kasvaa tiheää nuorta lehtipuustoa (raitaa ja koivua), jonka alle on noussut vähän alikasvoskuusia. Kenttäkerroksessa esiintyvät mm. valkohedokki (*Plantanthera bifolia*), metsäapila, karhunputki (*Angelica sylvestris*) ja voikukka (*Taraxacum* sp.). Vanha tammi olisi hyvä säästää.

23. Komea, varttunut, harvapuustoinen männikkö. Kuviolla kasvaa jonkin verran katajaa ja nuorempaa puustoa – pihlajaa, kuusta ja koivua. Metsätyyppi vaihtelee kalliosta tuoreeseen kankaaseen. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti variksenmarjaa, mustikkaa ja puolukkaa, joiden lisäksi kasvistoon lukeutuvat mm. sananjalka ja kanerva.
24. Tiheä, varttunut mäntytaimikko. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti mustikkaa ja kanervaa.
25. Pelto.

3.3. LINNUSTO

Särkängsalmen kalasataman alueen linnusto koostuu yleisistä metsien, pihojen ja rantojen linnuista. Kaikkiaan havaittiin 32 lintulajia, jotka todennäköisesti pesivät alueella tai sen lähistöllä. Nämä lajit ovat haarapääsky, harakka, harmaasieppo, hernekerttu, hippiäinen, keltasirkku, kirjosiieppo, kyhmyjoutsen, laulurastas, lehtokerttu, mustarastas, pajulintu, pajusirkku, peippo, pensaskerttu, pikkuvarpunen, punakylkirastas, punarinta, rantasipi, rautiainen, rytikerttunen, räkättirastas, räystäspääsky, silkkiuikku, sinisorsa, sinitiainen, sirittäjä, taliainen, telkkä, töyhtötiainen, viherpeippo ja vihervarpunen.

Silmälläpidettäviä haarapääskyjä ja erittäin uhanalaisia räystäspääskyjä nähtiin hyönteispyynnissä, mutta niiden pesinnästä alueella ei ole varmuutta. Esimerkiksi kalasatamassa on rakennuksia, joissa voi olla pääskyille sopivia pesäpaikkoja. Vaarantunut pajusirkku pesii pumppuamon pohjoispuolella ruovikossa rytikerttusen naapurina. Silmälläpidettävien silkkiuikkujen pesimäyhdyskunta puolestaan sijaitsee hieman etelämpänä pumppuamon edustan harvemmassa ruovikossa. Yhteensä yhdyskunnasta laskettiin 11 pesää. Silkkiuikkuyhdyskunnan liepeillä oli kyhmyjoutsenen pesä. Vaarantuneen viherpeipon pesimäympäristöä ovat pihat ja puutarhat ja vaarantuneen töyhtötiaisen havumetsät kuten kuvion 9 männikkö. Kaikki edellä mainitut silmälläpidettävät ja uhanalaiset lintulajit ovat voimakkaasti taantuneet, mutta ne ovat silti yhä tavallisia.

Särkängsalmen kalasataman alueella ei ole erityistä linnustollista merkitystä. Pumppuamon edustan silkkiuikkuyhdyskunta olisi kuitenkin hyvä huomioida maankäytössä.

3.4 LEPAKOT

Vesisiipat käyttävät pumppuamon edustan ranta-aluetta ruokailualueenaan. Paikalla havaittiin yksittäisiä vesisiippoja useana havainnointiyönä. Lisäksi saatiin muutama havainto isoviiksisiiipasta / viiksisiiipasta metsäisiltä kuvioilta sekä useita havaintoja pohjanlepakoista. Pohjanlepakot näyttävät liikkuvan melko tasaisesti eri puolilla selvitysalueetta. Lossintien ja Rantalantien risteuksen lähellä on kolohaapa, joka sopii lepakoiden päiväpiiloksi. Selvitysalueella on havaintojen perusteella jonkin verran merkitystä lepakoiden elinalueena, mutta ei siinä määrin, että tämän pohjalta olisi tarpeen esittää erityisiä maankäyttösuosituksia. Edellä mainittu kolohaapa olisi kuitenkin suotavaa säästää.

3.5 MUU LAJISTO

Särkängsalmen kalasataman alueelta ei ole tiedossa aiempia havaintoja uhanalaisista tai silmälläpidettävistä lajeista. Tässä työssä löydettiin silmälläpidettävää kissankäpälää kalasataman eteläpuolisen rantakallion laelta. Kallio olisi hyvä jättää rakentamatta paitsi kissankäpälän myös maisemallisen merkityksensä vuoksi. Kaikki löydetyt keltakukkaiset matarat lienevät todellisuudessa kelta- ja paimenmataran risteymää. Viitasammakkoa etsittiin pumppuamon edustalta ja kuviolle 18 kaivetulta lammelta kuuntelemalla kolmena yönä lajin kutuaikaan toukokuun alussa, mutta havaintoja lajista ei tehty. Liito-oravasta ei myöskään tehty havaintoja.

3.6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Särkängsalmen kalasataman alue on yleisesti ottaen luonnoltaan tavanomainen. Alueella ei ole erityistä merkitystä linnustolle, mutta sillä on jonkin verran merkitystä lepakoille. Merkitys ei ole kuitenkaan niin suuri, että sen pohjalta olisi tarpeen esittää maankäyttösuosituksia. Alueella on silti joitakin yksittäisiä kohteita, jotka olisi hyvä säästää maankäytössä joko luonto- tai maisema-arvojen vuoksi. Vanha tammi Rymättylätien varressa kuviollla 22 ja kolohaapa Lossintien ja Rantalantien risteyksen lähellä olisi hyvä jättää kaatamatta. Kalasataman eteläpuolen korkea rantakallio kissankäpäläkasvustoineen olisi suotavaa jättää rakentamatta sekä maisemallisten että luontoarvojen vuoksi ja pumppuamon edustan silkkiuikkuyhdyskunta olisi hyvä huomioida.

4. KIRJALLISUUS

- Lehtomaa, L. 2000. Varsinais-Suomen perinnemaisemat. Alueelliset ympäristöjulkaisut 160. Lounais-Suomen ympäristökeskus. 429 s.
- Meriluoto, M. & Soinen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Neuvoston direktiivi 92/43/ETY luontotyyppien ja luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta A: 21.05.1992.
- Neuvoston direktiivi 79/409/ETY luonnonvaraisten lintujen suojelusta A:02.04.1979.
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. Suomen ympäristökeskuksen monisteita 188. Suomen ympäristökeskus. 128 s.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim./eds.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus –Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264+ 572 s.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudella arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. Metso-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.
- Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016. Suomen

lintujen uhanalaisuus 2015. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 49 s.

Liite 1. Särkäsalmen kalasataman alueen biotooppikuviointi ja luontohavainnot.

